

NUMMER 24 | DECEMBER 2021

Vakmensen

WERKT VOOR JOU!

*Heeft de hand
nog toekomst?*

Spijt!
Loonstrookjes kwijt

**Krappe arbeidsmarkt:
profiteren in 8 stappen**

Cobi (59):

**'Op mijn 40e besloot ik:
het is nu of nooit'**

13^e maand of eindejaarsuitkering?

COLOFON

Vakmensen is het ledenmagazine van **CNV Vakmensen**.

Tiberdreef 4 / 3561 GG Utrecht

Postbus 2525 / 3500 GM Utrecht

030 75 11 007

e-mail redactie
magazine@cnvvakmensen.nl

www.cnvvakmensen.nl

redactie

Albert Daverschot (hoofd-redacteur), Miriam de Rooij, Jeroen Tjepkema (eindredacteur), Kees de Vos

medewerkers

Peter van der Eijk, Arvid van de Reep, Belinda Schall

coverfoto

Ruben Timman

grafische vormgeving

Robert-Paul van Hardeveld

beeldredactie

Bernadine de Mooij

grafische verzorging

Senefelder Misset, Doetinchem

advertentieacquisitie

Dock 35 Media, Frank Roosenbeek:
frank@dock35media.nl /
0314 355 830.

ISSN 2468-2519 | © december 2021

FSC
www.fsc.org

MIX

Papier van
verantwoorde
herkomst

FSC® C018185

Deze keer

DE HAND

Ineens was de handdruk verboden en stonden we op de werkvloer te schut-
teren met boks, knik of elleboog. Gedragsdeskundige Hanneke de Bruin
sluit echter niet uit dat 'de hand' weer terugkomt.

06

LOONSTROOK KWIJT?

Voor een vordering heb je
bewijsstukken nodig, maar
die missen nog wel eens.
Hoe voorkom je dat?

12

NU OF NOOIT

Cobi Siemons besloot op
haar 40e om vrachtwagen-
chauffeur te worden: 'Het
was nu of nooit'.

14

PROFITEREN

Een krappe arbeidsmarkt biedt jou de kans je eigen positie te verbeteren. Maar hoe doe je dat? Profiteren van de krapte in 8 stappen.

23

BELASTINGSERVICE

Onze invullers staan sowieso weer voor je klaar in 2022. Hoe? Dat is door corona nog even de vraag.

30

OLIEBOLLENBAKKER

Hoe maak je thuis de lekkerste oliebol? Vakman en prijswinnaar Freek Hogenboom geeft tips.

36

En verder

- Bondig **4** • Orde op zaken **10** • Omscholing tot afscheidsfotograaf **16**
 - Op de werkvloer **18** • Stel je vraag **26**
- Overstappen van baan **29** • Jaarpuzzel **32** • Ledenvoordeel **35**

Hoopvol

Het is bijna Kerst. Een tijd van saamhorigheid en verbinden. Van warmte en er zijn voor elkaar. Als ik naar de toenemende polarisatie in de samenleving en op de werkvloer kijk, krijg ik het gevoel dat het kerstfeest dit jaar geen dag te vroeg komt.

Het lijkt soms wel of we niet meer met elkaar praten, maar alleen in stellingen communiceren. Dat we geen bruggen meer slaan, maar alleen overtuigd zijn van ons eigen geluid.

Er bereiken ons steeds meer signalen van medewerkers in supermarkten, kapperszaken, winkels en horeca die te maken hebben met onwillige en agressieve klanten. Triest dat we soms zo met elkaar omgaan.

Gelukkig is Kerstmis ook het feest van de hoop. Hoop dat we elkaar snel weer vinden. Dat we elkaar snel weer respecteren en dat we snel weer 'ouderwets normaal' met elkaar kunnen omgaan. Ik wens u hele fijne en vooral hoopvolle dagen!

Piet Fortuin

voorzitter CNV Vakmensen

INDEXEREN STAP DICHTERBIJ

In lijn met de eerdere oproep van het CNV, heeft het kabinet de deur opengezet voor pensioenfondsen om in 2022 eerder te kunnen indexeren. CNV-pensioenonderhandelaar Patrick Fey is daar erg blij mee. 'Goed nieuws, want miljoenen gepensioneerden wachten er al jaren op. De stijgende dekkingen geven alle aanleiding.' Elk pensioenfonds moet wel zijn eigen afweging maken, met het oog op de eigen financiële situatie en in het licht van het nieuwe pensioenstelsel.

Werkende mantelzorgers in de knel

Werkende mantelzorgers komen meer en meer in de knel. Het is al jaren bekend dat ze veel last hebben van stress, maar de voortslepende coronacrisis en het huidige

personeelsgebrek zijn nu extra complicerend. Volgens onderzoeker Maurice de Hond zit 30% tegen een burn-out aan. CNV Vakmensen wil in cao's meer afspraken maken die mantel-

zorgers ruimte bieden. Op hun beurt moeten mantelzorgers meer duidelijk maken aan werkgevers in welke situatie ze zitten. Bij een derde weet de werkgever namelijk van niets.

OP NAAR 100% OUDERSCHAPSVERLOF

Het CNV is blij met de uitbreiding van het ouderschapsverlof (beide ouders hebben vanaf augustus 2022 recht op 9 weken vrij en de betaling gaat van 50% naar 70%), maar daarmee zijn we er nog niet. Want nog steeds zullen vooral alleen de hogere inkomens hiervan gebruik kunnen maken. 'Terwijl zorgen voor je kind geen elitaire bezigheid is', aldus Jan-Pieter Daems, bestuurslid van CNV. 'Wij blijven daarom pleiten voor 100% doorbetaald ouderschapsverlof.'

Je Achterban bijna verdwenen

De meeste cao-community's zijn inmiddels overgezet van Je Achterban naar cnvvakmensen.nl. Dat betekent dat je nu op de site van CNV Vakmensen via jouw eigen cao-pagina je cao-traject kunt volgen. Je kunt op deze plek ideeën en andere input voor een nieuwe cao delen met ons en je collega's. Ook zie je in welke fase de cao-onderhandelingen zitten en kun je jouw vraag stellen aan onze experts. Toegankelijk voor alle werknemers, lid of geen lid. En nog steeds met als doel: mensen actief betrekken bij het cao-traject.

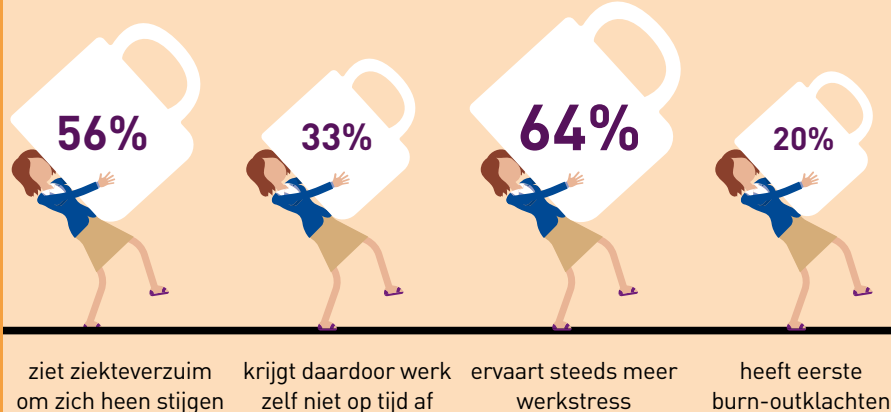

WERELDVREEMDE WERKGEVERS

Werkgevers doen in deze krappe arbeidsmarkt te weinig om hun medewerkers binnenboord te houden. Dat blijkt uit CNV-onderzoek onder ruim 2.000 leden. Opvallend, want bijna 1 op de 3 ondervraagden overweegt over te stappen naar een nieuwe baan. 'Dan moet je dus niet de achterdeur openzetten', zegt CNV-voorzitter Fortuin. 'Toch pleiten werkgeversorganisaties momenteel zelfs voor langer werken en weinig loonsverhoging. Wereldvreemd.'

Werkstress: onder druk...

NET BINNEN:

Anne Christina Faber (23), medewerker bij fractie Groen Links Kampen: 'Ik werkte in de horeca en kende mijn plichten als werknemer. Toen ik me voor mijn studie verdiepte in mijn rechten, bleek ik daar opeens veel van te hebben. Ik had géén idee. Daarover had mijn werkgever mij niet wijzer gemaakt. Ben gelijk lid geworden en heb er al veel aan gehad!'

Krijg ik wat ik verdien?

Remco krijgt een deel van zijn salaris in bitcoins. Maar is dat wel net zoveel als in euro's?

Remco begon dit voorjaar bij een ICT-bedrijf. Hij ging ermee akkoord dat zijn werkgever elke maand een deel van zijn loon als bitcoins in zijn persoonlijke *wallet* stort. Maar mag dat wel? En verdient hij nu net zoveel als in euro's?

CNV Vakmensen constateert dat het ICT-bedrijf niet onder een cao valt, zodat alleen een arbeidsvoorwaardenreglement, het arbeidscontract en de wet gelden. Die laatste bepaalt dat een werknemer op zijn minst het wettelijk minimumloon op een gewone bankrekening moet krijgen. In euro's dus! Alles wat hij meer verdient, mag hij in bitcoins ontvangen.

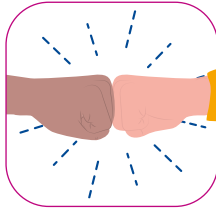
Maar dat is dan wel 'loon in natura', waarover belastingen en premies moeten worden betaald. Daarom zal de werkgever het bitcoin-salarisdeeltje eerst omrekenen in euro's en daarover belastingen en premies inhouden. Wat daarna netto overblijft, kan in bitcoins worden uitgekeerd. Dus omgerekend verdient Remco net zoveel als dat hij in euro's zou krijgen.

Het kan en mag dus wel, maar het is de vraag of het meerwaarde heeft. Remco kan immers zelf ook elke maand een deel van zijn nettosalaris in zijn *wallet* storten.

Denk jij dat jouw loon niet klopt? Overleg met je werkgever. Komen jullie er niet uit, neem dan contact op met CNV Info: 030 75 11 007.

TEKST: JEROEN T JEPKEMA, MIRIAM DE ROOIJ, PETER VAN DER EUIK, BEELD: ARCHIEF CNV VAKMENSEN, MENNO HOLMAN

Heeft de hand toekomst?

Van de ene op de andere dag werd het in maart 2020 verboden: elkaar de hand schudden. En stonden we ook op de werkvloer te schutten met een boks, een hoofdknik of een elleboog. Missen we de handdruk? En hoe groot is de kans dat die terugkomt?

Als we verstandig zijn, komt het handen schudden nooit meer terug. De Amerikaanse viroloog Anthony Fauci is er dit voorjaar tegen de Wall Street Journal heel duidelijk over. 'We zouden er helemaal mee moeten stoppen. Dat zou de kans op een grote uitbraak van virusinfecties in de toekomst enorm terugdringen.'

VEIEZE GEWOONTE

In Nederland zijn artsen en microbiologen het met hem eens. Handen schudden is een buitengewoon ongezonde gewoonte. Sinds we geen handen meer schudden zijn een heleboel virussen niet meer overgedragen. Arts-microbioloog Jean-Luc Murk zag in zijn ziekenhuis in Tilburg de laatste anderhalf jaar veel minder patiënten met luchtweginfecties of maag-darmproblemen. 'Vanuit virus of microbiologisch oogpunt heeft handen schudden helemaal geen voordeel. We hebben geen bacteriën van anderen nodig', zei hij in Nieuwsuur.

**Handen
schudden is een
buitengewoon
ongezonde
gewoonte**

HANDEN SCHUDDEN? 'HELEMAAL NIET!'

OLGA VAN DER TUUK
uitvaartverzorgster

Is dagelijks in contact met nieuwe mensen tijdens huisbezoeken en uitvaartbijeenkomsten.

'Als ik binnenkom bij mensen die ik voor het eerst ontmoet, leg ik gelijk mijn rechterhand op mijn hart. Ik zeg dat ik mijn deelneming betuig, maak met mijn ogen contact en benoem gelijk dat ik het graag anders had willen doen maar dat het gekke tijden zijn, en ik nog geen handen schud. Dat doe ik overal. Ik benoem het en ben heel duidelijk. Ik ontmoet veel nieuwe mensen. Ik wil er per se niet aan bijdragen dat iemand ziek wordt.

Ik mis het fysieke en het vanzelfsprekende van de handdruk erg, maar door dat gelijk te benoemen en duidelijk te zijn, vind ik het wel goed te doen. Ook in dit vak waar juist lichaamscontact zo wordt gemist.'

VREDESTEKEN

Het verhaal gaat dat de handdruk oorspronkelijk een vredesteken was. Daarmee liet je zien dat je geen wapen in je hand had. Door de hand even te schudden was er de check dat er ook geen wapen in de mouw verborgen zat.

GELIJKE BEHANDELING

De achttiende-eeuwse Quakers introduceerden de handdruk omdat ze geen onderscheid wilden maken tussen hoger- en lager-geplaatste mensen. In plaats van te kiezen tussen een buiging, een reverence (lichte kniebuiging met hoofdknikje) of het afnemen van de hoed, was de handdruk voor iedereen.

GEEN HAND? OPVLIEGEN!

In 2012 waarschuwde TUI de reisbureau-medewerkers van het toenmalige Arke dat wie klanten geen hand gaf, eruit zou vliegen. De hand schudden van een klant hoorde bij de 'set van fatsoensnormen' waarmee je een klant verwelkomt.

HANDEN SCHUDDEN? 'ALS IEMAND DAT WIL'

MARJOLEIN VAN LONKHUIJZEN
projectleider Geldzorg van
CNV Vakmensen

Ontmoet dagelijks nieuwe mensen tijdens de trainingen voor Geldzorg en bezoeken aan bedrijven.

'Tot 25 september schudde ik geen handen meer. Toen de regels werden verruimd, keek ik wat iemand wilde en paste ik me aan: een hand, een boks, een elleboog. Met de oplopende besmettingscijfers probeer ik de hand weer te voorkomen. Maar ik blijf zoeken wat de ander wil of verwacht. Dat geeft onrust. Het eerste contact is daardoor minder sterk. Ik mis het handenschudden. Ik vind de elleboog en de boks licht agressief. Knikken voelt afstandelijk. Handen schudden is *by far* het fijnst: gelijkwaardig, open, je kijkt elkaar in de ogen. Maar het is dus ook onveilig. Ik heb altijd een fles ontsmettingsmiddel bij me.'

SOCIALE VERKEERSREGEL

Maar vanuit sociaal oogpunt wordt de handdruk absoluut gemist. Daarover zijn veel gedragsdeskundigen het eens. Het is alsof er plotseling een duidelijke, sociale verkeersregel is geschrapt, zonder dat er een goed alternatief voor in de plaats kwam. 'Behoorlijk vermoeiend', zegt Hanneke de Bruin, gedragsdeskundige bij toremindyou.nl. Nog steeds moet je nadenken over wat het wordt: de boks? (die volgens Amerikaanse studies slechts een twintigste van de hoeveelheid bacteriën van een gemiddelde handdruk verspreidt), de high five? (de helft minder bacteriën dan bij de handdruk) of toch de nog schonere elleboog?

DENKKRACHT

Gedragsdeskundige De Bruin: 'De handdruk had grote voordelen. Het was een ijsbreker, een duidelijke manier van elkaar begroeten, contact maken, waarmee iedereen van jongs af aan vertrouwd is geraakt. Je hoefde niet na ➔

**'Het is alsof er
een duidelijke
verkeersregel is
geschrapt'**

Als er geen vakbond is, **puzzel** je het dan zelf allemaal uit?

1.

GA NAAR
**WWW.CNVVAKMENSEN.NL/
WERVEN**
EN MAAK JE COLLEGA,
VRIEND OF BUURVROUW LID

2.

ONTVANG EEN
CADEAUBON
T.W.V. € 12,50 ÉN EEN
VAN DEZE **UNIEKE**
VAKMENSENLEGPUZZELS
VAN 1.000 STUKJES!

3.

HET NIEUWE LID
KRIJGT NATUURLIJK
NOG STEEDS **6 MAANDEN**
50% KORTING OP
DE CONTRIBUTIE*

Aanmelden kan via: **www.cnvvakmensen.nl/werven**
of bel met CNV Info: **030 75 11 007**

* Deze actie is niet geldig in combinatie met andere acties
Zie alle voordelen en voorwaarden op www.cnvvakmensen.nl/werven

**MAAK
IEMAND
LID!**

FIJN GEVOEL

Als je iemand de hand schudt, sta je meer open voor positieve gevoelens als vertrouwen en willen samenwerken. Dat heeft onderzoek van de Universiteit van Illinois vastgesteld met hersenscans. Dat werkt overigens alleen als de handdruk 'vastberaden, zelfverzekerd en vriendelijk' is, aldus onderzoeksleider Florin Dolcos.

VERSTOORDE ARBEIDSVERHOUDINGEN

Zeer demonstratief en zonder overleg weigeren om een hand te geven op de werkvloer levert zodanig verstoorde arbeidsverhoudingen op dat ontslag gerechtvaardigd is. Dat sprak de rechtbank in Utrecht uit in augustus 2007.

↑ Gedragsdeskundige Hanneke de Bruin: 'Zonder goed alternatief val je zo weer terug in oud gedrag.'

→ te denken over hoe je iemand begroette of hoe je een gesprek met een onbekende begon.'

Vanaf het moment dat de handdruk niet meer mocht, was er denkkracht nodig om zonder handen contact te leggen. Welke begroeting wil de ander, wat wil je zelf, wat zou het meest gepast zijn?

SMEERMIDDEL

Komt de *good old* handdruk weer terug? Dat hangt af van de angst voor het virus, denken gedragsdeskundigen. We kunnen zonder, maar hij wordt wel erg gemist. Juist op het werk. Gedragsdeskundige De Bruin: 'De handdruk is enorm diep in ons gedrag ingesleten. En er is minder weerzin tegen, zoals bijvoorbeeld tegen de drie zoenen.' Zolang er nog geen goed alternatief is en je nog steeds moet nadenken over wat je doet, sluit De Bruin in ieder geval niet uit dat we terugvallen in oud gedrag: de vertrouwde handdruk. 'Mensen willen gemak en duidelijkheid en grijpen toch snel terug naar dit gebaar uit het oude normaal.' ←

'Mensen willen gemak en duidelijkheid'

HANDEN SCHUDDEN? 'LIEVER NIET'

ONNO WIERINGA
motorjournalist en fotograaf op zzp-basis

Bezoekt veel beurzen en evenementen in binnen- en buitenland.

'Veel mensen die ik ontmoet op internationale beurzen en evenementen, voelen als familie. We hebben elkaar soms meer dan een jaar niet gezien en ze begrijpen mijn flauwe boksje ter begroeting niet. Ze willen handen schudden of een bearhug doen. Het gevolg: commentaar, discussie over wat wel kan en wat niet. Verschrikkelijk. Het contact op zo'n beurs is snel en intens, je wilt hier helemaal geen tijd en energie aan geven.

Die begroeting belemmert me in mijn werk. Toch blijf ik heel voorzichtig met handen schudden. Er lopen soms duizenden mensen rond op zo'n beurs en er wordt matig gecontroleerd op QR-codes. Binnenkort moet ik vliegen naar een land waar een pcr-test nodig is. Die moet dan wel goed zijn. Dit werk is mijn brood.'

Vrachtwagenchauffeur wacht al maanden op zijn geld

Transportbedrijf lapt vonnis aan laars

Je wint een rechtszaak, maar kunt alsnog fluiten naar je geld. Het overkomt vrachtwagenchauffeur Rob Rabbelier. Hij heeft nog bijna € 6.000 tegoed van zijn oud-werkgever. 'Onbestaanbaar dat dit in Nederland zomaar kan.'

De zaak draait om Janssen Transport en Expeditie Bulk uit het Gelderse Wijchen. Rob kwam daar in 2019 in dienst als chauffeur bulkgoederen, met een jaarcontract. 'Het leek mooi allemaal, met buitenlandse ritten. Ik heb daar hard gewerkt, als-ie me nodig had stond ik klaar.' Rob baalt er wel van dat de salarisbetalingen vaak niet helemaal kloppen. Bijvoorbeeld uren of toeslagen die niet goed waren berekend. 'Daar zei ik dan wat van en dan beloofde hij meteen het in orde te maken. Ik moest er altijd achteraan.'

DUBBELE PECH

Het gaat pas echt goed mis als Rob onderweg een keer met pech komt te staan. 'De wagen moest gerepareerd, ik heb toen zo'n acht weken niet kunnen werken omdat ik geen auto had. Maar ja, ik had wel een contract. We spraken af dat hij me gewoon zou doorbetalen. Maar dat geld heb ik nooit gekregen.' De spanningen lopen steeds hoger op en Rob komt uiteindelijk ziek thuis te

zitten. 'Ik kreeg geen verlenging van mijn jaarcontract. Dat wilde ik ook niet eens meer. Maar ik wilde wel m'n centen.'

NIKS MEER TE HALEN

Het CNV vordert bijna € 6.000 aan achterstallig loon, vakantiedagen, vakantiegeld, toeslagen en verblijfskosten. Het vonnis van de rechtbank is helder: Janssen

moet betalen. Alleen, dat doet hij niet. De bond stuurt er een deurwaarder op af, zonder resultaat. De veroordeelde bv blijkt leeg, er is daar niks meer te halen. Uit onderzoek van de bond blijkt dat Janssen – waarschijnlijk met opzet – op hetzelfde adres meerdere bv's heeft ondergebracht om zo onder gerechtelijke vonnissen uit te komen. Het personeel is vermoedelijk in een van de 'lege' bv's ondergebracht.

MAATSCHAPPIJ DRAAIT ERVOOR OP

De veroordeelde bv is inmiddels failliet. 'Ik ben daar blij mee', zegt Rob. 'Hopelijk krijg ik nu toch nog wat geld, via het UWV. Maar op deze manier draait de maatschappij ervoor op. Ik vind het onbestaanbaar dat dit zomaar allemaal kan, dit soort constructies met bv's. Dat is gewoon uitbuiting en moet stoppen.'

Lees het uitgebreide verhaal en de laatste ontwikkelingen op www.cnvvakmensen.nl/robrabbelier.

De veroordeelde bv blijkt leeg, er is niks te halen.

FRUSTREREND

'Er zitten helaas rotte appels in de transport-sector. Janssen Transport is er zo een-tje. Er ligt een vonnis van de rechtbank, maar hij betaalt gewoon niet en lijkt er nog mee weg te komen ook. Het is heel frustrerend, vooral voor de chauffeurs die al maandenlang op hun geld wachten. Ons advies: als een werkgever zijn administratie niet op orde heeft, keer op keer het salaris te laat of onjuist betaalt en maar blijft beloven dat het goed komt, dan is het hoog tijd om ander werk te gaan zoeken. En natuurlijk om ons in te schakelen! Hoe eerder, hoe beter. Want dan kunnen we sneller ingrijpen en de schade zoveel mogelijk beperken.'

Edwin Meijer,
specialist cao-naleving
bij CNV Vakmensen

TEKST: KEES DE VOS

BEELD: RONALD SLABBERS, TON KASTERMANS FOTOGRAFIE

OOK EEN JURIDISCH PROBLEEM? Neem contact op met CNV Info: **030 75 11 007** of info@cnvvakmensen.nl. Onze loonspecialisten en juristen gaan graag voor je aan de slag.

Geen loonvorderingen bij gebrek aan bewijs

Spijt! Loonstrookjes kwijt...

Je hoopt natuurlijk dat het nooit nodig is: de bond om hulp vragen omdat je nog geld tegoed hebt van je (oud-) werkgever. Voor de loonspecialisten van CNV Vakmensen is het dagelijkse kost. Ze krijgen veel voor elkaar, maar helaas loopt het niet altijd goed af. 'Om te eisen, moet je wel kunnen bewijzen.'

Tallose zaken heeft loonspecialist Erik Nobel al bij de hand gehad. Het is mooi werk, met de nodige successen. Jaarlijks haalt hij met z'n collega's honderdduizenden euro's binnen voor leden. Maar frustrerend is het soms ook. 'We lopen er met grote regelmaat tegenaan dat leden onvoldoende bewijsstukken hebben om hun vordering te onderbouwen. Je kunt wel denken dat je nog overuren tegoed hebt, maar als nergens uit blijkt dat je die overuren hebt gemaakt, kunnen we als bond onmogelijk vorderen.'

KANSLOOS

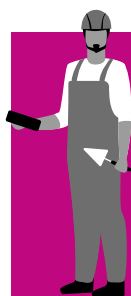
Dat geldt ook voor andere claims waarvoor leden een beroep doen op de bond. 'Het gebeurt dat leden nog recht denken te hebben op reiskosten. Maar als je dan niet kunt aantonen dat je daadwerkelijk hebt gereisd, kunnen we daar bij de werkgever niet mee aankomen. Dat geldt ook voor openstaande vakantie- of

Eenmaal ver-
trokken kun je
vaak niet meer
bij je digitale
salarisstrookjes

verlofuren. Ik vraag dan: beschik je over een vakantie-overzicht? Heb je de opgenomen vakantiedagen bijgehouden in een agenda? En heb je die agenda dan ook bewaard? Als nergens uit blijkt dat je daar nog recht op hebt, kunnen we er weinig mee. Zo'n vordering is kansloos.'

TELEURSTELLING

Dat leidt nogal eens tot teleurstelling bij leden. 'We krijgen soms de reactie: wat heb ik nou aan jullie?', zegt Erik. 'Het zijn vervelende situaties, ook voor

WEL IETS, MAAR NIET PRECIES Een metselaar bij een metselbedrijf claimt nog reisure. De werkgever heeft weleens reisure betaald, maar volgens de metselaar veel te weinig. Hij kan alleen niet aantonen op welke dagen hij naar welk project reisde. Hij heeft daar geen administratie van bijgehouden. Hij weet nog ongeveer iets, maar niet precies. Ook niet wanneer hij verlof heeft gehad of ziek was. **Vordering kansloos.**

← CNV-loonspecialist Erik Nobel: 'Je kunt wel denken dat je nog overuren tegoed hebt, maar als dat nergens uit blijkt, kunnen we onmogelijk vorderen.'

TEKST: KEES DE VOS, BEELD: MARTINE SPRANGERS

ons. Je wilt leden graag helpen, maar dan moet je een vordering wel goed kunnen onderbouwen. Bijvoorbeeld met roosters op welke dagen en uren je hebt gewerkt. Als je die hebt bewaard, kunnen wij nagaan welke toeslagen daarbij horen en waar je mogelijk nog recht op hebt.'

LOONSTROOKJES

Een van de belangrijkste bewijsstukken is natuurlijk het loonstrookje. Juist daar gaat het heel vaak fout, zegt Erik.

'Steeds meer bedrijven verstrekken de loonstrook digitaal. Als je dan uit dienst gaat, wordt het portaal waar die gegevens zijn opgeslagen na enige tijd gesloten. Het gebeurt regelmatig dat leden geen loonstrookjes meer hebben. Nooit bewaard of kwijtgeraakt bij een verhuizing. Dan zit je. Soms wil een werkgever nog weleens meewerken als een voormalige werknemer erom vraagt. Maar meestal is de reactie: jammer, dan had-ie maar beter op z'n spullen moeten letten.'

ADVIES: OP TIJD PRINTEN OF DOWNLOADEN

Bewaar altijd belangrijke bewijsstukken: je contract, loonstrookjes, vervoersbewijzen, roosters, agenda's. Vooral bij ontslag of als je vrijwillig van baan wisselt, is dat van belang. Want eenmaal vertrokken bij je werkgever kun je na verloop van tijd ook niet meer in het digitale portaal waar je loonstrookjes, declaraties en verlofdagen zijn opgeslagen. Als je uit dienst gaat, zorg er dan voor dat je minimaal over de loonstroken van de laatste vijf jaar beschikt. Download of print ze voordat het portaal gesloten is. Zo voorkom je mogelijk later teleurstellingen.

WEL LOONSTROOKJES: € 6.000,- Een medewerker plantsoendienst kreeg jarenlang niet de cao- en tredeverhogingen waar hij wel recht op had. Gelukkig heeft hij al zijn loonstrookjes nog. Uiteindelijk krijgt hij een nabetaling van ruim € 6.000. En vanaf dat moment ook het juiste hogere salaris. **Vordering geslaagd.**

GEEN ARBEIDSOVEREENKOMST

Een timmerman meldt dat hij in 2018 te weinig loon zou hebben gehad. Hij beschikt echter niet meer over zijn contract en loonstrookjes. Kwijtgeraakt bij de verhuizing. De werkgever heeft geen zin om alsnog de benodigde papieren te verstrekken. **Vordering kansloos.**

Vakvrouw op de cover

COBI SIEMONS (59)

vindt het heerlijk om achter het stuur van een vrachtwagen te zitten. Van de grote beslissing die ze op haar 40^e nam, heeft ze nog steeds geen spijt.

Vrachtwagenchauffeur, hoe kom je erbij?

'Mijn vader was vrachtwagenchauffeur, als kind mocht ik regelmatig mee. Ik vond het geweldig, ik wilde ook chauffeur worden. Maar mijn vader vond het maar niks. En vanwege gezin en kinderen kwam het er niet van. Maar op m'n 40ste besloot ik: dit is een mijlpaal, het is nu of nooit!'

En toen kwam je in een mannenwereld?

'Ik was de enige vrouw in het lesgroepje, het was toen nog echt iets bijzonders. Maar ik ben als eerste van de groep geslaagd.'

Moet je je vaak bewijzen?

'Ja, dat gevoel heb ik wel. Dat je het echt wel kunt. Je moet ook wel tegen een stootje kunnen. Tegelijk is er in het transport veel lol en saamhorigheid. Met de meeste mannen kan ik het gewoon super goed vinden. Maar ik vind het leuk dat je nu steeds vaker vrouwen ziet rondrijden!'

Raad je het andere vrouwen aan?

'Je moet wel weten waar je aan begint. Je maakt vaak lange dagen, weet niet altijd precies wanneer je thuis bent. Gelukkig heb ik het goed getroffen. Mijn man is kok in een wegrestaurant, hij weet hoe het werkt. Als ik 's avonds thuiskom, is er vaak al lekker voor me gekookt!'

Lees het hele interview met Cobi op www.cnnvkmensen.nl/vrouwenopdevrachtwagen.

TEKST: KEES DE VOS, BEELD: WILLEM JAN DE BRUIJN

Niet in de
handel verkrijgbaar

Voor Altijd Mijn Dochter

Sierarmband met twee diamanten

MET TWEE
DIAMANTEN

Afbeelding
vergroot

Polsomvang: tot 18 cm

Productnummer: 531-DIA01.01

Productprijs: € 89,90

(ook betaalbaar in 2 maand-
termijnen à € 44,95)

plus € 8,95 verzendkosten

Is ook verkrijgbaar met inschrift:
"Waar het leven je ook heen brengt,
je bent altijd mijn kleindochter"
531-DIA02.01 • € 89,90

Toon uw verbondenheid met een band der liefde

Elk moment met uw dochter is iets bijzonders en wordt een prachtige herinnering, die u beiden voor altijd zult delen. En waar het leven uw dochter ook heen zal leiden, uw harten zullen altijd verenigd zijn.

Filigraan design met echte diamanten

Toon uw liefde voor uw dochter met dit exclusieve sieraad van The Bradford Exchange. Meesterlijk ontworpen en uitgevoerd in een modicus, open design, toont de armband twee heel fijn gevormde hartjes, beide met een echte diamant. Dit hartvormige sieraad is kostbaar met sterling-zilver geplaat-

teerd en is aan de binnenzijde voorzien van een gevoeltvolle gravure: "Waar het leven je ook heen brengt, je bent altijd mijn dochter". De armband is ook verkrijgbaar met het inschrift "Waar het leven je ook heen brengt, je bent altijd mijn kleindochter".

Exclusief bij The Bradford Exchange

De armband verschijnt exclusief bij The Bradford Exchange en is niet in de handel verkrijgbaar. Een echtheidscertificaat garandeert u de hoge kwaliteit en de authenticiteit. **Bestel uw armband beter nog vandaag!**

Je krijgt de armband in een
nobe le geschenke doos, inclusief
echtheidscertificaat

Het aanbod is beperkt –
reserveer daarom nog vandaag!

www.bradfordexchange.nl

Voor online-bestelling
referentie-no: 23297

S.v.p. opsturen naar:

The Bradford Exchange Ltd.

Antwoordnummer 282

8200 VB Lelystad

klantenservice@bradfordexchange.nl

Telefoon: 010 80 80 97 8

PERSOONLIJK REFERENTIE-NR.: 23297 Met 120-DAGEN-teruggeef-garantie

Tijdelijk beperkte aanbieding:

Antwoord uiterlijk voor **24 januari 2022**

☐ **Ja**, ik reserveer de armband
"Voor Altijd Mijn Dochter"

☐ **Ja**, ik reserveer de armband
"Voor Altijd Mijn Kleindochter"

A.u.b. de gewenste betalingsmethode aankruisen (X):

☐ Ik betaal het totaalbedrag na ontvangst van de rekening

☐ Ik betaal in twee gemakkelijke maandtermijnen

Gegevensbescherming: Gedetailleerde informatie over gegevens-
bescherming is te vinden op [www.bradfordexchange.nl/gegevens-
bescherming](http://www.bradfordexchange.nl/gegevens-
bescherming). Wij sturen u geen aanbiedingen van The Bradford
Exchange per e-mail, telefoon of sms. U kunt uw contactvoorkeuren
te allen tijde wijzigen, door via nevenstaand adres of telefoonnum-
mer contact met ons op te nemen. Deel het ons a.u.b. via telefoon,
e-mail of schriftelijk mee, als u geen aanbiedingen per brief wenst
te ontvangen.

Naam/voornaam A.u.b. in blokletters invullen

Staat/huisnummer

Postcode/woonplaats

Telefoon (alleen voor nadere informatie)

Geboortedatum

E-mail (alleen voor afwikkeling bestelling)

X

Handtekening

Bijzondere overstap dankzij scholingsfonds

Schoonmaakster wordt afscheidsfotograaf

Marion Verhaaf fotografeerde in 2018 voor het eerst een uitvaart en het voelde alsof ze thuiskwam. 'Alles viel op zijn plek.' Toen haar man haar aan het eind van die dag vroeg of ze het vaker wilde doen, hoefde ze geen seconde na te denken. 'Jazeker. Heel graag.'

Op dat moment is Marion (56) schoonmaakster bij een vakantiepark. Het is hard werken. Ze doet het al meer dan tien jaar en van de artrose in haar handen krijgt ze steeds meer last. Bovendien is de werkdruk hoog. Drie kwartier per huisje. Dat is alleen te doen als elk huisje netjes wordt achtergelaten en er bijvoorbeeld geen huisdieren zijn geweest.

VERLENGSTUK VAN HET GEHEUGEN

Naast het schoonmaakwerk fotografeert Marion al bijna haar hele leven. Ze wordt regelmatig door vrienden of bekenden gevraagd een shoot te doen. Zo ook van het gezin van de man van wie ze later de uitvaart vastlegt. 'Gek genoeg had ik nog nooit met zo'n goed gevoel gefotografeerd als tijdens die uitvaart. Ik vond het zo mooi en betekenisvol om die hele dag vast te leggen. Vooral omdat de betrokkenen zelf door drukte en emoties veel misten. Ik was het verlengstuk van hun geheugen.'

'Mooi en betekenisvol om die hele dag vast te leggen'

OPLEIDINGSFONDS

Na de uitvaart oriënteert Marion zich op de opleiding tot 'bekwaam afscheidsfotograaf'. De opleiding bestaat sinds 2015 en kost bijna € 3.000. Geld dat Marion niet heeft liggen. Dan leest ze in een nieuwsbrief van CNV Vakmensen over het opleidingsfonds voor schoonmakers.

Haar aanvraag wordt tot haar grote blijdschap goedgekeurd. Eind 2020 rondt ze de opleiding af. Cum laude. Marion: 'De opleiding was het geld helemaal waard. Ik heb zoveel vakspecifieke dingen geleerd. Hoe zorg je ervoor dat iedereen goed is gepositioneerd op een foto tijdens een samenkomst? Wat zijn belangrijke momenten om vast te leggen? Hoe

‘De opleiding was het geld helemaal waard’

TEKST: MIRIAM DE ROOIJ, BEELD: PETER LOUS

gedraag je je, hoe beweeg je je zo’n dag geluidloos en hoe prijs je je product?’

LACH OP GEZICHTEN

Inmiddels is ze druk met het opstarten van haar eigen bedrijf. Met het schoonmaakwerk is ze gestopt. Ze werkt nu parttime als zwembadreceptioniste. Fysiek minder zwaar en beter te com-

bineren met het fotograferen. ‘Soms krijg ik verontwaardigd te horen: een uitvaart fotograféer je toch niet? Wel dus. Die hand op die schouder, de lach op gezichten bij een anekdote, de bloemen; ik leg het graag vast. Liefdevol en onopvallend. Ik hoop dat mensen dat steeds gewoner vinden. Ik ben zó blij dat ik mijn plek gevonden heb.’

← Marion: ‘Soms krijg ik verontwaardigd te horen: een uitvaart fotograféer je toch niet? Wel dus.’

AFSCHEIDSFOTOGRAAF

Een afscheidsfotograaf maakt op respectvolle wijze foto’s bij een afscheid. Dat kan een begravenis of crematie zijn, maar ook een herdenkingsbijeenkomst of condoleance. Het beroep is relatief nieuw. Sinds 2015 is er een opleiding tot bekwaam afscheidsfotograaf. En er is een keurmerk om de kwaliteit te borgen. Een afscheidsfotograaf wordt vaak per opdracht of per dag betaald.

OOK OVERSTAPPEN? JAMES LOOPBAAN, onderdeel van CNV Vakmensen, biedt producten en diensten die zijn gericht op loopbaanontwikkeling. In verschillende sectoren zijn afspraken gemaakt over opleidingsfondsen of subsidieregelingen. Die kunnen worden ingezet voor loopbaanontwikkeling of opleiding. Meer informatie vind je op: www.jamesloopbaan.nl.

Wegwerken

Op de snelweg A27 maken wegwerkers in het holst van de nacht gebruik van een extra brede asfalteermachine. Niet alleen is die geluidsarm, ook kun je er dikkere lagen asfalt mee aanleggen. Omdat deze machine bovendien sneller is dan de 'gewone' machines, kunnen de medewerkers er grote opdrachten als deze sneller mee wegwerken.

Is dit normaal?

Zo ga je (juist niet) met elkaar om op het werk

Hoe hoort het eigenlijk?

Iedereen krijgt op de werkvloer weleens te maken met bijzonder gedrag van collega's. Hoe ga je daarmee om? Experts geven advies.

1.

Ik wil geen zoutstrooier als vertrouwenspersoon

In ons bedrijf, een leverancier van elektrotechnische oplossingen, is sinds een jaar een vertrouwenspersoon actief. We kunnen bij hem terecht als er problemen zijn op de werkvloer. Goede zaak. Behalve dat die vertrouwenspersoon een heel bijzondere vent is. Eens in de paar weken komt hij ons gebouw energetisch reinigen. Dan strooit hij zout in de vensterbanken om negatieve energieën te absorberen.

Zodra hij met z'n zoutpot komt, smeer ik 'm. Samen met de meeste collega's. Ik moet niets hebben van die fratsen. Ik kan niet serieus luisteren naar iemand die aan dit soort poppenkast doet. Een paar collega's, waaronder mijn leidinggevende, lopen echter met de man weg. Zij hechten grote waarden aan zijn woorden en rituelen.

Omdat we alleen deze pipo als vertrouwenspersoon hebben, zegt het overgrote deel van mijn collega's *never nooit* naar hem toe te zullen gaan. Kunnen we een andere vertrouwenspersoon eisen?

ANTWOORD

Een vertrouwenspersoon die niet goed ligt bij het overgrote deel van het personeel, dat schiet niet op. Dat snapt je werkgever waarschijnlijk ook. Ga daarom op een rustig moment het gesprek met hem hierover aan. Probeer je irritatie thuis te laten. Gebruik dus geen woorden als 'pipo', 'poppenkast' en 'fratsen'. Daarmee sla je geen bruggetje. Leg uit dat je het goed vindt dat er een vertrouwenspersoon is, maar dat je graag wilt kunnen kiezen uit ten minste twee personen. Voorkom een inhoudelijke beoordeling van de zoutstrooier. Daar komen jullie niet uit. Een argument voor nog een vertrouwenspersoon zou kunnen zijn dat er dan een vrouw aangesteld kan worden. Dat is niet ongebruikelijk bij een wat groter bedrijf zoals dat van jullie. Je kunt er ook voor kiezen om de kwestie aan te kaarten bij de ondernemingsraad.

Kan je een andere vertrouwenspersoon eisen?

Ik ruik dat mijn collega zijn drinkgedrag niet in de hand heeft

3.

Moet ik melden dat mijn collega drinkt onder werktijd?

2.

Wat zeg ik tegen nieuwsgierige collega's over de ziekte van een collega?

Ik werk bij een middelgroot bedrijf. Een aantal medewerkers zijn behalve collega's ook vrienden van elkaar. Regelmatig valt een collega uit. De teamleiders zijn met het oog op de privacyregels terughoudend met informatie. Er wordt alleen gezegd: Ferdinand is uitgevallen, 't kan wel even duren. Zo'n mededeling is dan aanleiding om bij vrienden van Ferdinand te polsen wat er aan de hand is. Corona? Een scheiding? Een depressie? Nu mijn vraag: als ik wel weet wat er met iemand aan de hand is, vind ik het heel vervelend als collega's me bevragen. Ik zeg dan dat het niet aan mij is om mededelingen te doen, maar tegelijk snap ik het dilemma. Wat te doen?

ANTWOORD

Je doet het goed. Het is niet aan jou om de radiostilte rond een zieke collega te doorbreken. Dit is de taak van de leidinggevende, die daarover overlegt met de zieke.

Houdt de leidinggevende het bij een kale afwezigheidsmelding voor langere tijd, vraag dan om meer info. Aandacht voor de informatievoorziening aan collega's is belangrijk. Het kan voorkomen dat de zieke in een isolement terechtkomt of dat er rare verhalen in omloop komen. Soms is het antwoord: 'De oorzaak ligt in de privésfeer'. En dan is dat ook informatie.

ANTWOORD

Het waarschuwend gesprekje heeft blijkbaar niet geholpen. Dus ja, meld je vermoeden bij je leidinggevende of bij een vertrouwenspersoon. Vooral als je collega met machines werkt of regelmatig voor zijn werk op de weg is. Maar ook als je collega niet direct een gevaar voor zijn omgeving vormt, is het goed om je vermoeden te melden. Drinken onder werktijd (wat anders is dan te veel borrels in je vrije tijd consumeren) is verboden en niemand is geholpen met het negeren van het probleem. Je collega al helemaal niet.

TEKST: MIRIAM DE ROOIJ

M.M.V.: BELINDA SCHALL

ILLUSTRATIES: RONALD SLABBERS

WIL JIJ ONZE EXPERTS OOK EEN SITUATIE VOORLEGGEN? Of wil je reageren op een van de vragen en antwoorden, mail dan naar magazine@cnvvakmensen.nl. Heb je dringend (juridisch) advies nodig, dan kun je terecht bij CNV info via 030 75 11 007, info@cnvvakmensen.nl of www.cnvvakmensen.nl.

Verder na een ongeval...

Krijg ik wel waar ik recht op heb? Wat als ik betrokken ben bij een verkeers- of bedrijfsongeval? Hoe werkt het als één van mijn kinderen letsel oploopt?

Meer weten over kosteloze CNV-rechtshulp?
Bel vrijblijvend **0800 4357** of kijk op
ratioletselschade.nl

Volg ons op LinkedIn en Instagram

In 8 stappen profiteren van de krappe arbeidsmarkt

Dit is je kans!

In een krappe arbeidsmarkt is een werkgever vaak net even wat blijer dat jij er bent dan anders. Daarom is dit je kans om je eigen positie te verbeteren. Maar hoe doe je dat?

STAP 1 VRAAG EEN GESPREK AAN OVER JOUW TOEKOMST

Volgens Erik Honkoop, professioneel onderhandelaar bij CNV Vakmensen, kun je het beste vragen om een gesprek met je leidinggevende over jouw toekomst in het bedrijf. Dan geef je namelijk aan dat je bezig bent met je loopbaan. En dat biedt in het gesprek ruimte het ook over je arbeidsvoorwaarden te hebben. Honkoop: 'Als je naar je baas gaat en zegt 'ik wil meer verdienen, anders ga ik weg', bestaat de kans dat hij zegt 'nou, dan ga je toch'. Dan is je gesprek dood en heb je een probleem.'

STAP 2 BEDENK WAT JE TE BIEDEN HEBT

Het is daarom belangrijk je goed voor te bereiden op zo'n gesprek. Bedenk dat als je meer wilt verdienen, je ook iets te bieden moet hebben. Oriënteer je daarom een beetje op de arbeidsmarkt en bedenk welke competenties jij hebt die een loonsverhoging rechtvaardigen. Dat zou bijvoorbeeld een andere functie kunnen zijn. 'Maar', waarschuwt Hon-

koop: 'Dat moet je wel kunnen waarmaken natuurlijk.'

STAP 3 WEET WAAR JE GOED IN BENT

'En dan is het goed om te weten wat je waard bent en waar je goed in bent', vult Karlien Haak aan. Ze is directeur van James Loopbaan, het adviesbureau van CNV dat mensen begeleidt tijdens hun loopbaan. Het valt haar op dat mensen niet altijd van zichzelf

Zeg niet: ik wil meer verdienen anders ga ik weg

↓ Peter de Jong, cao-coördinator: 'CNV maakt collectieve afspraken, maar maak ook afspraken voor jezelf.'

↑ Karlien Haak, directeur James Loopbaan: 'Kom erachter waar je goed in bent.'

6 TIPS VOOR EEN SUCCESVOL GESPREK MET JE BAAS

- 1 Bedenk van te voren goed wat je wilt bereiken
- 2 Laat je emoties en ego thuis en blijf altijd netjes
- 3 Draai niet om je wensen heen en benoem ze
- 4 Geef je werkgever redenen om met je mee te gaan
- 5 Vraag wat je werkgever verwacht van jullie werkrelatie
- 6 Blijf jezelf en beloof niets wat je niet waar kunt maken

weten waar ze goed in zijn. 'Ik heb ooit winkelmanagers begeleid die niet konden aangeven wat hun eigen meerwaarde was in het bedrijf', zegt ze. 'Maar van elkaar wisten ze het wel: jij bent toch heel goed daar en daar in...? Vraag daarom altijd aan anderen waar jij goed in bent en waarin jij je onderscheidt. Die wetenschap helpt je in je gesprek over jouw positie.' (Zie

Secundaire arbeidsvoorwaarden waar je over kunt onderhandelen

- reiskostenvergoeding
- training en opleidingsvergoeding
- groeimogelijkheden
- arbeidstijden

ook kader: 4 manieren om erachter te komen waar je goed in bent.)

STAP 4 CLAIM JE VRIJE TIJD

Het gesprek met je baas hoeft niet altijd over je functie te gaan. Je kunt ook vragen om een vast contract als je dat nog niet hebt. Of afspraken maken over je beschikbaarheid. 'Claim bijvoorbeeld je vrije tijd', zegt cao-onderhandelaar Honkoop. 'Dit is het moment om dat te vragen. Maak bijvoorbeeld afspraken over vaste dagen waarop je niet hoeft te komen werken. Dat is het beste recept om balans tussen werk en privé te krijgen. Als je een studie wilt volgen, opvoedtaken hebt of hobby's uitoefent wil je niet steeds wat moeten regelen omdat je ingeroosterd bent.'

STAP 5 WEES KRITISCH OP JE NIEUWE BAAN

Je kunt ook profiteren door over te stappen naar een nieuwe baan. De kansen

Collectief meer loon?

CNV Vakmensen vindt niet dat de krapte op de arbeidsmarkt reden is collectief meer loon te vragen via de cao's. We vragen altijd een loonsverhoging die passend is voor het bedrijf of de branche. Onze focus op cao-niveau is vooral op duurzame inzetbaarheid. Daar liggen nu kansen. Als je op individueel niveau denkt je inkomen te kunnen verbeteren, moet je dat natuurlijk vooral doen.

dat je ergens anders wordt aangenomen zijn in een krappe arbeidsmarkt een stuk gunstiger. 'Je hoeft namelijk niet altijd het schaap met de vijf poten meer te zijn, zoals in advertenties vaak wordt gevraagd', zegt Karlien Haak, van James Loopbaan. 'Bovendien kun je zelf ook wat kritischer zijn. Dit is dé kans voor je eigen wensenlijstje. Jouw zoektocht naar werk gaat namelijk over de vraag waar jij, met jouw talenten, graag wilt terechtkomen. James Loopbaan kan je daarbij helpen.'

STAP 6 HERKEN JE KANSEN

Maar voor je bij zo'n overstap bent, moet je wel kansen herkennen. Bij James komen ze regelmatig loyale en hardwerkende mensen tegen die - omdat het zo druk is, omdat er krapte is en omdat de baas veel van ze vraagt - hun werk op de eerste, tweede én derde plaats zetten. Dat is heel mooi en loyaal volgens Karlien, maar deze mensen denken niet na over wat voor hen goed is. 'Ik heb medewerkers gesproken die tot diep in reorganisaties en faillissementen alles uit de kast haalden voor hun bedrijf. Om tot de conclusie te komen dat er niemand aan hen heeft gedacht. Ook zichzelf niet.'

STAP 7 ZET STAPPEN IN JE EIGEN DUURZAME INZETBAARHEID

'Je moet daarom het dak repareren als de zon schijnt', weet ook Peter de Jong, cao-coördinator bij CNV Vakmensen. Hij bevestigt dat het nu de kans voor werknemers is om grote stappen in hun eigen duurzame inzetbaarheid te zetten. Werkgevers staan er open voor. 'Maak afspraken over de zwaarte van je werk, de omvang, je werktijden, overwerk, scholing en alles wat je nodig hebt om fit en met plezier je werk te blijven doen', zegt hij. 'Als CNV doen we dat aan de cao-tafel voor het collectief, maar doe het zelf ook! James Loopbaan kan je daar perfect in ondersteunen. Ga niet pas

actie ondernemen als je op straat staat, doe het nu al. Ook als je het gewoon naar je zin hebt.'

STAP 8 GEEF JE GRENZEN AAN

En als je die nieuwe baan eenmaal hebt gevonden, maak dan altijd gebruik van de bedenktijd die je hebt, vult cao-onderhandelaar Honkoop aan. 'Ga niet per se voor het meeste geld, maar probeer ruimte te zoeken in secundaire arbeidsvoorwaarden: tijd, zekerheid, opleidingsmogelijkheden. Geef daarbij aan waar jouw grens ligt en wat jouw wensen zijn. Als jij woensdagmiddag vrij wilt zijn voor klarinet-les, zeg dat gewoon. Onderhandelen is niet altijd dat twee mensen wat eisen en je in het midden uitkomt. Je kunt ook gewoon zeggen: dit zijn de voorwaarden waaronder ik ga werken.'

↑ Cao-onderhandelaar Erik Honkoop: 'Ga niet per se voor het meeste geld.'

Nu kun je kritisch zijn op waar je wilt terechtkomen

4 manieren om erachter te komen waar je goed in bent

1. Actualiseer je eigen cv
En bekijk welke functies of werkzaamheden leuk waren om te doen. Grote kans dat je er goed in bent (geworden).
2. Bedenk wat je makkelijk vindt
Dingen die nu heel makkelijk gaan in je werk, zijn eigenlijk jouw competenties. Ze lijken heel gewoon, maar je bent er dus goed in.
3. Laat anderen jou beoordelen
Vraag waar zij vinden dat jij goed in bent en wanneer ze jou met plezier hebben zien werken. Dat geeft aan wat je goed en minder goed kan.
4. Doe een competentietest
Zodra je de test hebt afgerond, zie je precies waar jij goed in bent.
(Gratis op www.loopbaancentraal.nl/doe_een_test/kwaliteiten)

Wat is het verschil tussen een eindejaarsuitkering en een 13e maand?

Elke werkdag komen er honderden vragen binnen bij CNV Info. We lichten er een paar uit.

Overwerken is niet wettelijk verplicht

Waarom ben ik niet automatisch vrij met Kerst? Het zijn toch nationale feestdagen?

De kerstdagen zijn inderdaad nationale feestdagen, maar er staat nergens in de wet dat je dan automatisch recht hebt op een (betaalde) vrije dag. Ook staat nergens in de wet dat je automatisch een toeslag krijgt als je deze dagen wel moet werken. Je bent dus afhankelijk van wat er in je cao over is afgesproken. De kans is overigens wel groot dat daar staat dat je vrij bent (of een toeslag krijgt), maar in een aantal sectoren moet het werk toch gewoon doorgaan.

Van mijn werkgever moet ik regelmatig overwerken. Eigenlijk heb ik er geen zin meer in. Mag ik weigeren?

Dat ligt eraan wat er over in je cao of arbeidscontract is afgesproken, want wettelijk gezien is overwerken niet verplicht. Staat er niks over in je contract, dan mag je weigeren. Let wel: als je vaak weigert is de kans groot dat je collega's en je werkgever je dat uiteindelijk niet in dank afnemen. Aan de andere kant, let ook op dat je niet structureel overwerkt en goed de balans blijft bewaken tussen werk en privé. Soms zijn er speciaal voor ouderen uitzonderingen gemaakt in de cao. Bijvoorbeeld dat ze niet of slechts heel beperkt hoeven over te werken.

Wat is het verschil tussen een eindejaarsuitkering en een 13e maand?

Het verschil zit hem in de berekening. Bij een 13e maand krijg je een extra bruto-maandsalaris. Vandaar de naam 13e maand. Een eindejaarsuitkering is altijd een deel van je brutosalaris dat je het afgelopen jaar hebt verdiend. Hoe hoog dat percentage is hangt af van de afspraken in je cao of arbeidsovereenkomst. In veel gevallen is het 8%. Dat komt ongeveer overeen met een 13e maand. Je betaalt over beide extraatjes wel altijd meer belasting dan over je normale loon. Dit komt omdat de uitkeringen een vorm zijn van een bijzondere beloning. Over beide beloningen bouw je geen vakantiegeld en niet altijd pensioen op. Overigens: een eindejaarsuitkering of 13e maand is niet verplicht. Het kan dus ook zijn dat je in december niks extra's krijgt.

Ik heb een nieuwe baan. In mijn contract is een proeftijd ingebouwd. Waar is dat voor nodig?

Een nieuwe baan is altijd aftasten. Zowel voor jou als je werkgever. Mocht een van jullie er toch geen goed gevoel over hebben, maakt een proeftijd het makkelijk om er snel een punt achter te zetten. Als je een contract van langer dan 6 maanden tekent, dan is er een proeftijd ingebouwd van minimaal 1 maand. Duurt je contract langer dan 24 maanden, dan is de proeftijd 2 maanden. Er geldt tijdens de proeftijd geen opzegtermijn, ook niet voor je werkgever. Let op: als je zelf het initiatief neemt de samenwerking te beëindigen, heb je geen recht op WW.

Moet ik ook staken als mijn collega's dat doen?

Nee, je mag zelf beslissen of je meestaakt of niet. Dat is een vrij recht. Je bent als CNV-lid dus niet verplicht mee te doen als wij staken. Andersom, als een andere bond een staking uitroept en het CNV niet, mag je toch meestaken. Alleen kunnen wij je dan niet inschrijven als staker. Je krijgt dan ook geen stakingsuitkering van het CNV, maar in sommige gevallen wel een molestuitkering. Je vakbondsbestuurder kan je daarover informeren.

Ik wil weg bij mijn huidige werkgever. Hoelang is mijn opzegtermijn?

Als je een vast contract hebt, bedraagt jouw opzegtermijn standaard 1 maand. Maar het kan zijn dat er iets anders over is afgesproken in je arbeidsovereenkomst of cao. Lees die dus altijd goed door voordat je handelt. Heb je een tijdelijk contract, dan geldt er in principe geen opzegtermijn. Maar ook hier kan er iets afwijkends zijn afgesproken in je overeenkomst of cao. Eerst goed doornemen dus.

Vaak komen eindejaarsuitkering en 13e maand overeen

MEEPRATEN OVER JE CAO

Wist je dat je op onze site jouw cao-onderhandelingen kunt volgen, input kunt delen, een vraag kunt stellen aan de experts en in gesprek kunt gaan met collega's uit het hele land? **Praat mee!** Ga naar www.cnvvakmensen.nl en zoek op jouw cao.

OOK EEN VRAAG? Heb jij ook een vraag voor een van onze juridische specialisten? Bijvoorbeeld over je salaris, vakantiedagen, scholing of corona? Neem dan contact op met CNV Info. Op werkdagen telefonisch bereikbaar op **030 75 11 007** tussen 8.00 en 18.00 uur. Mailen kan naar info@cnvvakmensen.nl. Op www.cnvvakmensen.nl/ contact kun je tot 22.00 uur chatten met een van de medewerkers.

TEKST: JEROEN TJEPKEMA, ARVID VAN DE REEP
BEELD: MAARTJE KUPERUS, ARCHIEF CNV VAKMENSEN

Otolift, dé meest gekochte traplift van Nederland

- ✓ Uw trapeuning blijft zitten
- ✓ Brede kant van de trap blijft vrij
- ✓ Niet goed = geld terug
- ✓ Huren, nieuw en tweedehands
- ✓ Slechts 48 uur levertijd

Dunste enkele
rail ter wereld!

**€750,-
Korting**
t/m 31-12-21

+ Gratis
5 jaar
garantie

Ontvang gratis
onze brochure!

Stuur mij een gratis brochure

Naam

Adres

Postcode/plaats

Telefoon

CNV/2021

Bel gratis 0800 - 444 777 2 of ga naar www.otolift.nl

Stuur deze bon in een ongefrankeerde envelop naar: Otolift Trapliften, Antwoordnummer 17014, 2810 VK Bergambacht

7 reminders

...als je overstapt van baan

In cao checken

- Hoe zeg ik op?
- Hoelang opzegtermijn?
- Concurrentiebeding?

Netjes achterlaten

- overdracht schrijven
- mail opruimen (auto-reply!!)
- contacten inlichten

Tegenvoorstel

Wat als de baas me niet kwijt wil? Voorbereiden op tegenvoorstel.

Juiste volgorde

1. nieuw contract tekenen
2. leidinggevende vertellen
3. officiële ontslagbrief bevestiging vragen!

Klopt alles?

- oude salarisstrookjes downloaden
- vakantie-uren checken
- overuren nakijken
- reiskosten controleren
- pensioenovergang (CNV Vakmensen kan helpen!)

Referentie

Aan werkgever vragen

WW

Geen WW als ik zelf opzeg!

NIET DOEN:**Te vroeg vertellen**

Wordt vervelend als nieuwe baan toch niet doorgaat

Eerst collega's en dan pas baas vertellen

Denk aan je referenties

Opzeggen in boze bui

Vervelend als het niet lukt

MEER WETEN?

030 75 11 007 of www.cnvvakmensen.nl

→ Zoals elk jaar helpt het CNV je ook in 2022 weer bij het invullen van je belastingaangifte.

Invulling zittingen afhankelijk van corona

Ook in 2022 hulp bij je belastingaangifte

Ook in 2022 helpt het CNV je weer met het invullen van je belastingaangifte. De manier waarop is nog wel steeds afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het coronavirus.

Wij gaan ervan uit dat in 2022 weer de vertrouwde zittingen kunnen plaatsvinden. Dus op locatie en face-to-face. En dat we gewoon in maart starten. Alleen zijn er nog wel wat onzekerheden. Welke locaties blijven beschikbaar, hoeveel mensen mogen naar binnen en hoe zit het met het tonen van een QR-code? Omdat er nog veel veranderingen kunnen plaatsvinden, houden we online een actueel overzicht bij van alle locaties en momenten. Kijk daarvoor op cnv.nl/belastingsservice.

OPGEVEN VANAF 25 JANUARI

Het daadwerkelijk inplannen van een afspraak kan vanaf 25 januari 2022. Dat kan online op cnv.nl/belastingsservice of telefonisch via CNV Info: 030 75 11 050.

Houd gegevens zoals je e-mailadres, rekeningnummer en lidnummer bij de hand. Je ontvangt een bevestiging van deze afspraak, net als een checklist met alle documenten die je vooraf moet verzamelen. De checklist vind je op www.cnv.nl/belastingsservice.

DIT MOET JE VOORAF DOEN

Vanaf dit jaar moeten 'giften' één voor één worden ingevoerd. Je helpt ons enorm als je alvast een lijstje maakt met de juiste omschrijvingen en het RSIN-nummer. In onze checklist lees je hoe je dat doet. Wat ons ook helpt is als je in februari al bij je zorgverzekering een overzicht opvraagt waarop gespecificeerd alle vergoede kosten staan. (Dus geen fiscaal overzicht, daarop staan alleen de bedragen). Neem dat overzicht uitgeprint of op een USB-stick mee naar de zitting.

ALS EEN FYSIEKE AFSpraak NIET MAG?

Wij gaan ervan uit dat in maart fysieke ontmoetingen weer kunnen. Sowieso houden we ons daarbij aan de regels van het kabinet en RIVM. Afgelopen 2 jaar hielpen we mensen noodgedwongen ook op andere manieren, bijvoorbeeld per telefoon. Op sommige plekken kon je je belastingmap afgeven om daarna ingevuld weer op te halen.

*We gaan je sowieso helpen,
hoe is nog even de vraag*

Mocht een afspraak op locatie echt niet lukken, dan hebben we dus alternatieve manieren. Kortom, wij gaan je zeker helpen!

ZELF VERANTWOORDELIJK

Je aangifte is bij ons in vertrouwde handen, maar je blijft er wel zelf verantwoordelijk voor. Aan het invullen door het CNV kun je bij ons dus geen rechten ontlenen.

Nadat je met ons aangifte hebt gedaan, krijg je een (voorlopige) aanslag van de Belastingdienst waarin staat hoeveel belasting je terugkrijgt of nog moet betalen. Mocht dit flink afwijken van waar je samen met ons op gerekend had, dan laat je ons dit zo snel mogelijk weten. Wij helpen je snel en kosteloos verder.

• CONTACT

Afspraak maken?

www.cnv.nl/belastingservice
of 030 75 11 050

Andere fiscale vraag?

www.cnv.nl/contact
of 030 75 11 050

• WAT IS JE EIGEN BIJDRAGE VOOR ONZE SERVICE?

- Aangifte voor 1 persoon: € 10,-
- Samen: € 14,-
- Voorlopige aangifte (VA): € 3,-
- CNV USB-stick: € 3,-
- Gratis service voor leden op bijstandsniveau
- Gratis middeling als de aangifte door het CNV is ingevuld

Voor niet-leden gelden andere bijdragen.

• WAARVOOR KUN JE GEEN ONLINE AFSpraak MAKEN?

- Hulp bij een voorlopige aanslag
- Hulp bij aangifte in geval van overlijden (F-formulier)
- Hulp bij aangifte grensarbeid
- Hulp bij een C- of M-biljet

(Bel hiervoor met CNV Info: 030 75 11 050)

• STEL JE VRAGEN HET HELE JAAR DOOR

Wist je dat je je fiscale vragen het hele jaar door kunt stellen aan CNV Belastingservice? Bijvoorbeeld bij grote veranderingen in je leven. Denk aan: eerste baan, samenwonen, aan- of verkoop woning, huwelijk, geboorte, kinderopvang, scheiding, overlijden, enzovoorts.

WE HELPEN JE OOK MET ZORG- EN HUURTOESLAG

CNV Belastingservice helpt jou als lid kosteloos met het aanvragen of wijzigen van je zorg- of huurtoeslag. Dit doen we meestal meteen bij het invullen van je aangifte. Maar als het nodig is kunnen we daarvoor ook een aparte afspraak met je maken.

Jaarpuzzel 2021

'Het is toch wat hè, dat ik hier weer zit.' Ja, dat was inderdaad wat. Want naast corona was er natuurlijk nog veel meer belangrijk nieuws. Veel plezier weer met de jaarpuzzel!

VAN LINKS NAAR RECHTS

4 Einde aan ondertoezichtstelling van zangeres – **7** Dezelfde (afk.) – **9** Monsieur ... verdwijnt uit de Efteling – **11** Pannenmerk met anti-aanbaklaag – **13** Eerste supermarkt die rookwaren in de ban doet – **14** Schaatst nog één keer 'De Tocht', nu langs negen steden – **17** Bergruimte – **18** Blijven tóch in Artis – **20** Complotdenkers actief op begraafplaats van ... – **23** Verbrandingsrest – **25** 'Het is toch wat hè, dat ik hier weer zit' (voornaam) – **27** Oud-verkenner vertrekt gehaast van het Binnenhof, met brandbare notities onder de arm – **31** Grand ... in Zandvoort – **32** Riviertje in Brabant – **33** Oude lengtemaat – **34** 'The ... we climb', voorgedragen door Amanda Gorman – **35** Gezichtsherkenning van iPhone herkent hem na bokswedstrijd niet meer – **39** Nederlandse krant (afk.) – **40** Gewicht (afk.) **41** 'On bended ... is no way to be free' – **43** Actiemiddel – **47** Europese instantie die coronavaccins goedkeurt – **50** Muzieknoot – **51** Vulkaanuitbarsting op ... (twee woorden) – **53** Roofdier – **54** ... Zenica – **56** Reclameterm – **57** Aan reggae verwante dansmuziek – **59** Bescherming voor huizenkopers (afk.) – **61** Boom – **62** 'En? Voelt het goed dat je je stad de vernieling in hebt geholpen?' – **65** Dansend op de tafel na verkiezingsuitslag – **67** Opgave – **68** Een van de ministeries (afk.) – **69** Laagtij – **70** Landelijke

bewaarplaats van coronavaccins – **71** Walrus die Nederland aandoet krijgt een naam – **72** Stadsdeel van Eindhoven – **73** Europees Parlement (afk.) – **76** Aanroep – **78** Dopingschorsing voor Ajax-keeper – **79** Drogisterijketen – **81** Rutte III valt over '... Onrecht' – **83** Invoegstrook naar hoofdrijbaan – **86** Wereldkampioenschap (afk.) – **87** Positie Omtzigt, functie ... – **88** Zweedse klimaatactiviste (voornaam).

VAN BOVEN NAAR BENEDEN

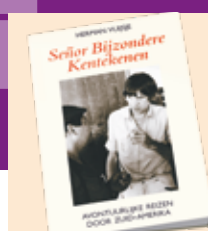
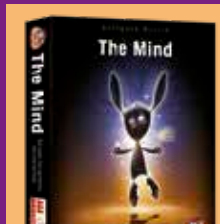
1 Bestorming van het ... – **2** Zanger van ... slimste mens van Nederland – **3** Na veertig jaar een nieuw album van ... – **4** Rustige – **5** Voorman van Viruswaarheid – **6** 'Dat heb ik mij verkeerd herinnerd' – **8** Muzieklegende wordt 80 jaar – **10** Klaar – **12** Gaat naar kostschool in Wales – **15** Voormalige instantie die toezag op eerlijke concurrentie – **16** ...nieuws – **19** Worstmaker – **21** Levende have – **22** Achter – **24** Vlak achterdeel van een schip – **25** Vroegere Europese munt – **26** Zit met opvallende wanten bij inauguratie van Biden – **28** Klap – **29** Ever ... zit vast in het Suez-kanaal – **30** Niet-aangeboren hersenletsel (afk.) – **34** Twee keer goud en een keer brons voor ... – **36** File – **37** Voorzetsel – **38** Nederlands Kampioenschap (afk.) – **39** Chemisch symbool voor ijzer – **42** Verbannen naar Siberisch strafkamp – **44** Verzekeraar – **45** Klimaatop in ... – **46** Voormalige populaire komedieserie – **48** Lengtemaat (afk.) – **49** Loert – **52** Arbeidsomstandigheden (afk.) – **55** Amerikaanse struisvogel – **58** Tijdrekening – **60** Concertgebouw-orkest eert overleden topdirigent – **63** Geruchtmakende rechtszaak van ... tegen Taghi – **64** Presenteert populaire talkshow (voornaam) – **65** Minister ontslagen – **66** Fossielvrij pensioenfonds – **71** Toestemming – **72** Tv-programma ...colade is een flop – **74** Tweetal – **75** Moederbedrijf Facebook krijgt nieuwe naam – **77** Sprookjesfiguur – **78** Vreemd (Engels) – **80** Vlaktemaat – **82** Nederland (afk.) – **84** Onroerend goed (afk.) – **85** Informatietechnologie (afk.).

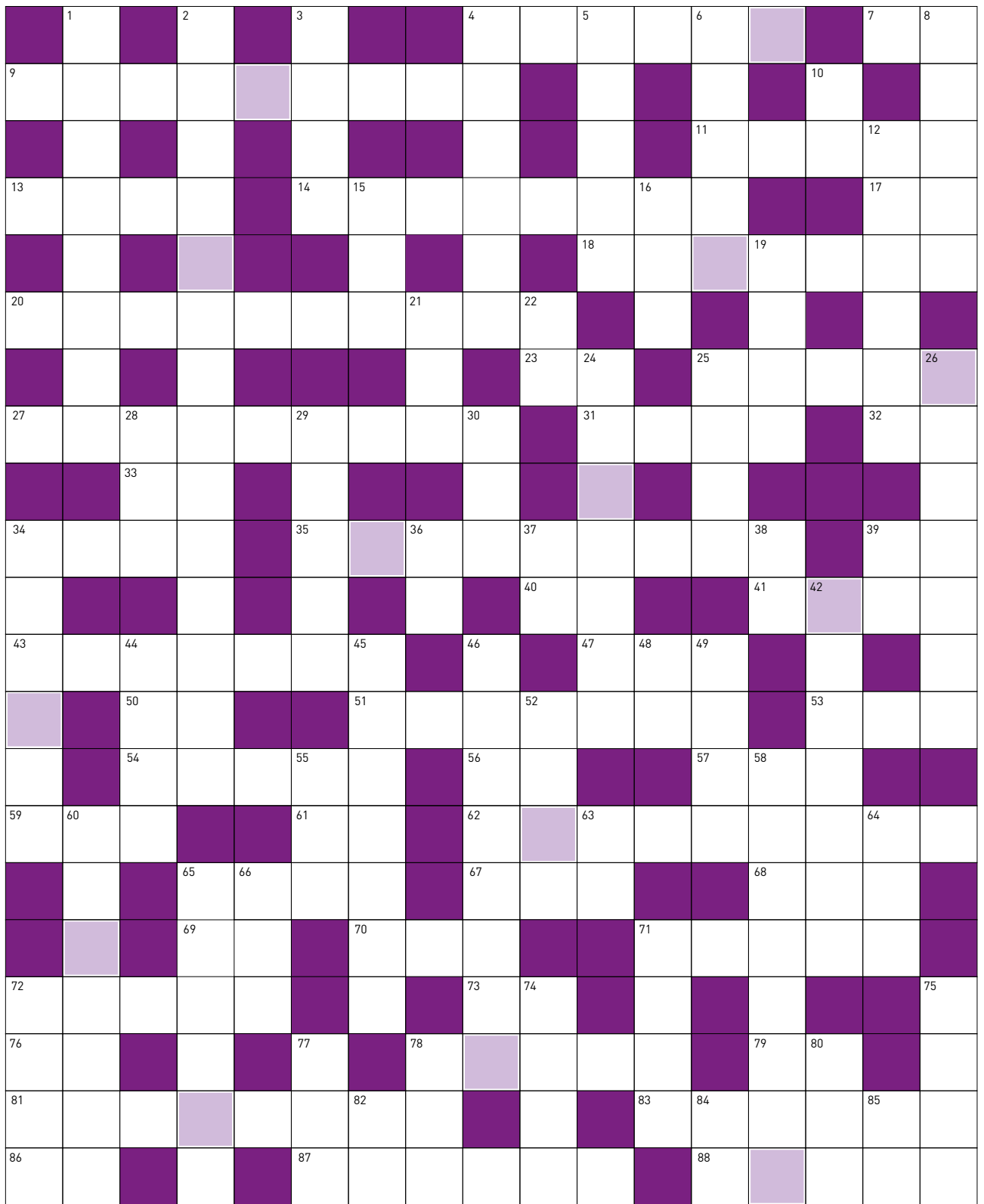
Doe mee en win!

Vorm met de gekleurde letters in het diagram een opvallend 'Haags' woord, dat verband houdt met 87 horizontaal. Vul de oplossing in op www.cnnvakmensen.nl/jaarpuzzel. Per post kan ook: CNV Vakmensen, t.a.v. puzzelredactie, Postbus 2525, 3500 GM Utrecht. De inzendingstermijn sluit op 31 januari 2022.

De prijzen

- 3 x** Spellenpakket van White Goblin Games, met 3 spellen (Roll & Write, Machi Koro en The Mind), www.whitegoblingames.com
- 5 x** De lange weg naar Cullaville, www.uitgeverijelmar.nl
- 5 x** Señor Bijzondere Kentekenen, www.uitgeverijelmar.nl
- 2 x** 2 vrijkaartjes voor het Spoorwegmuseum, www.spoorwegmuseum.nl
- 5 x** Handige rugzak van CNV Vakmensen

HUSSEL DE LETTERS TOT EEN OPVALLEND 'HAAGS' WOORD (houdt verband met 87 horizontaal!)

Ik kies voor de zorgverzekering van CNV.

Niet te veel betalen en toch goed verzekerd zijn? Kies voor de collectieve zorgverzekering voor leden van CNV Vakmensen bij CZ. Met het unieke aanvullende Vakbondspakket zit je ruim in de vergoedingen. Ook voor de tandarts en orthodontie.

4% korting op de basisverzekering & tot **15% korting** op aanvullende verzekeringen

Kies voor de kracht van een collectieve zorgverzekering.
Voor meer informatie kijk op cz.nl/cnv

CNV Vakmensen komt voor je op en geeft je invloed op je arbeidsvoorwaarden.

Je kunt bijvoorbeeld je wensen en ideeën doorgeven, meepraten en stemmen over cao-afspraken en bij een reorganisatie meepraten over het sociaal plan.

Daarnaast hebben we onder andere deze diensten voor leden:

- CNV Info voor vragen of advies over je werk, inkomen of over je lidmaatschap
- Juridisch advies en hulp voor vragen rondom werk en inkomen
- Korting op verzekeringen
- Loopbaanbegeleiding
- Hulp bij het invullen van je (belasting-) formulieren
- Check van je loonstrook, arbeidscontract of vaststellingsovereenkomst
- Advies bij langdurige ziekte en begeleiding bij UWV-keuringen
- Gezinsrechtsbijstandverzekering is onderdeel van je lidmaatschap

WIL JE IEMAND LID MAKEN?

WWW.CNVVAKMENSEN.NL/WERVEN

WIL JE ZELF LID WORDEN?

WWW.CNVVAKMENSEN.NL/LIDWORDEN

MEER WETEN OF HULP NODIG?

CNV Info is telefonisch bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 18.00 uur. Telefoonnummer: **030 75 11 007** (lokaal tarief).

Via chat op **www.cnnvvakmensen.nl**

dagelijks van 8.00 uur tot 22.00 uur en via **info@cnnvvakmensen.nl**, Twitter **@cnnvvakmensen** en **facebook.com/cnnv.vakmensen**.

Kijk voor meer informatie op **www.cnnvvakmensen.nl** of bel **030 75 11 007**.

CONTRIBUTIE 2022

Bruto-inkomen	Uw contributietarief
tot € 1.051,- p/m	5,48 euro
€ 1.051,- tot € 1.578,- p/m	13,08 euro
€ 1.578,- tot € 2.630,- p/m	17,54 euro
€ 2.630,- p/m	19,74 euro

Kijk op **www.cnnvvakmensen.nl/tarieven** voor meer informatie.

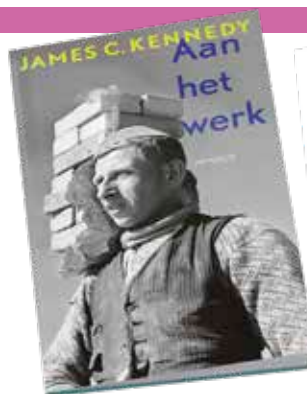
Kijk op **www.cnnvvakmensen.nl/incasso** om te zien wanneer de contributie geïnd wordt.

Wat kies jij?

Benieuwd hoe het Nederlandse arbeidsethos zich de afgelopen decennia heeft ontwikkeld? Of lees je liever iets praktisch: hoe *deal* je met praatjesmakers, grensoverschrijders, bullebakken of negatievelingen op het werk? Of ga je voor de tweede, kersverse CNV-puzzel?

10 x **Aan het werk** – James C. Kennedy, uitgeverij Prometheus, € 4,99.

5 x **Hoe overleef ik moeilijke collega's** – Jörg Berger & Monika Bylitz, KokBoekencentrum, € 13,99.

**WIN EEN
GRATIS
EXEMPLAAR**

5 x Vrolijke, speciaal voor CNV Vakmensen ontworpen **puzzel van 1.000 stukjes** - Wat als er geen vakbond is, deel 2.

GRATIS EXEMPLAAR?

Om mee te dingen naar een van de cadeaus, ga je naar **www.cnnvvakmensen.nl/december**

Elk lid mag één keer meedoen.

VRAAG HET DE VAKMAN

Wat is de beste tip voor een lekkere oliebol?

‘Een belangrijke tip is dat je de rozijnen of krenten van tevoren goed wast en welt. Dus 25 minuten in warm water laten liggen en daarna op een keukenpapiertje laten drogen aan de lucht. Eigenlijk doe je dat een dag van te voren. Zo voorkom je gaten in je oliebol.

Ook een lekkere tip is appel. Gebruik op een kilo bloem 100 gram appel. Die snij en hak je heel fijn en voeg je toe aan het beslag. Dat gaat qua smaak perfect samen met die van de rozijnen. Heerlijk.

Als je gaat bakken, niet te veel olieballen tegelijk in de frituurpan doen, 3 of 4 max. Anders zakt de temperatuur van je olie en moet je te lang bakken. Daardoor worden ze vet. Ideale baktijd is 1 minuut per 10 gram oliebol, in praktijk is dat vaak net onder de 8 minuten.

Als je na de jaarwisseling nog een paar olieballen over hebt, bewaar je die het best in een afgesloten zakje of trommel, liever niet in de koelkast. Warm ze de volgende dag een paar minuten op in de oven –niet in de magnetron– en dan kun je er nog heerlijk van genieten.’

Freek Hogenboom, eigenaar van Bakkerij Hogenboom in Houten, won vorig jaar voor de tweede keer op rij de prijs voor de lekkerste oliebol van de provincie Utrecht.

TEKST: JEROEN TIEPKEMA, BEELD: MAARTJE KUPERUS

HEB JIJ OOK EEN VRAAG VOOR EEN VAKMAN? Stel hem via magazine@cnvvakmensen.nl. De redactie kiest elk kwartaal de leukste vraag en zoekt daar in het CNV-netwerk de juiste vakman bij.